

Te Toa Takitini

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

NAMA 56.

HASTINGS.

Aperira 1, 1926.

HE REO KAUMATUA E MIHI ANA KI HIKURANGI MAUNGA.

(*Na Ihiaia Hutana.*)

HEI konei ra i Hikurangi maunga. te whakamaunga atu o te ihu waka, te puputanga o te tangata i te tai a Ruatapu, ka tupu ai ano he tipu na te Atua.

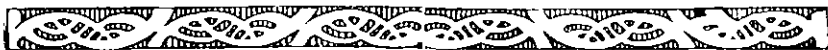
He moemoea na te hinengaro matotoru, nga whakarereanga iho o nga tikanga ataahua, me nga mahi pai ana tahitotia ki roto i te pirau. Tahuri ake nei ko o koutou koroua, kuia, e tapapa wairua mai ana i te paepae o te tatau o te whatitoka o Meri Whare-karakia. Na ratou nei te mahi nui, te tope i nga ururua, te tahoro i nga maunga, te whakatika i nga wahi kopikopiko, te tahi i te marae, te whariki i te whare mo te manuhiri.

Haunga ia nga tamariki wawahi tahā o te ao hou. Kopiko atu, kopiko mai. Kei nga koroua, kuia, i roto i nga whare umu e kopae ana.

Hei konei ra Te Koroneho, korua ko Te Kairakau. nga kopura o te pito ora o te purapura i onokia e o koutou matua.

Tenei ra kua kai, kua makona, i te mana o te kai. Te aroha ki nga matua, te aroha ki ā tatou tamariki i hinga atu, ki roto i te mura o te ahi.

“Hei karauna mo nga koroua nga tamariki a nga tamariki, te kororia o nga tamariki ko o ratou matua.”—Whakatauki (17:6).

He mea Panui e Rev. F. A. Bennett, he mea ta e Cliff Press,
Queen Street, Hastings, H.B.

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

TE TOA TAKITINI

Te Utu mo te Pepa 10/- i te tau.

Me penei nga reta "*Te Toa Takitini*," Box 300, Hastings.

TE TOA TAKITINI.

Aperira 1, 1926.

HINOTA TOPU.

PIHOPATANGA O AKARANA.

I NOHO te hinota topu o te Pihopatanga o Akarana ki "Bishopscourt," Parnell, i te 12-14 o nga ra o Maehe, 1926. Ko te Atipihopa te Tumuaki o te hui, ōna kai-awhina ko Atirikona Hokena raua ko Rev. Makewiremu. Nga minita i tae mai ko Rev. Canon Keretene, Revs. Wi Kaipō, Poata, Paraone, Harawira, Taurau, Panapa, Matene, Netana, Hone Karaka, Riiwhi, Raiti, Poihipi, Mutu Kapa. Nga mangai-reimana ko Hemi Te Paa, Hori Tane, Paraone Netana, Hone Wi Kaitaia, Pari Tautari, Heke Te Rangi, Matene Naera.

TE WHAI-KORERO A TE ATIPIHOPA.

I roto i te whai-korero a te Atipihopa i puta tana whakamihī ki a Pihopa Korohere i aituatia e te motoka a kua moe i te moengaroa. He maha nga tau i tu ai ia hei Pihopa mo Akarana, a i runga i tona mate ka rihaina ia, a ko te Atipihopa nei i haere mai i te Pihopatanga o Waiapu hei tango i tona tūranga. I puta ano he mihi māna mo te Rev. Makoare Taurere, me nga mangai-reimana kai-karakia hoki kua tangohia atu i roto i tenei toru tau.

KOMITI TUMUAKI O TE TAHA MAORI.

No te Hinota Topu o te tau 1923 ka whakakorea nga hinota takiwa, ka whakaturia tenei Komiti hei mahi i nga mahi a nga Hinota takiwa, otira ko te tino take nui i whakaturia ai ana komiti he whakaaro no te Atipihopa, kia riro ano i te taha Maori te whakahaere o nga tikanga nunui e pa ana ki te Hahi Maori. Tino nui tana whakamihī ki te pai me te kaha o nga whakahaere, ki nga mahi nunui hoki i oti i taua komiti i roto i enei tau e toru. Ko te Komiti hou i whakaturia e te Hinota koia tenei: Rev. Canon Keretene (Tumuaki), Rev. Harawira (Hekeretari), Rev. Panapa (Kai-tiaki moni), Rev. Poata. Mangai-reimana: Hemi Te Paa, Eru Pou, Heke Te Rangi.

TE ORANGA MINITA.

I puta te kupu kaha a te Atipihopa ko tana hiahia kia neke te oranga o nga minita ki tetahi wahi e ora tika ai ratou. E

tutuki ai tenei take, ma te kaha o te iwi ki te awhina i te tabua orange minita.

TE WHAKAHAERE A RATANA.

Kua tino wehe inaianei te mahi a Ratana a kua tu he hahi hou. Na reira kia ū koutou nga minita i runga ano i nga kupu oati ite takiwa i whakapangia ai koutou. Kia kaha i runga ano ite aroha. Ehara nga Ratana ite hoariri no tatou, engari he tamariki kuare kua kotiti ke. Na reira kia ata hanga koutou, kia kite mai ano ratou he mea hari nui ki o tatou aroaro ina kite ratou i to ratou he, a ka hoki mai ano ki te hahi matua. He maha nga whakaakoranga hē i roto i tenei whakahaere hou, penei me a ratou akoranga hē mo te iriiri, otira ko te hara nui o tenei tikanga hou, ko ta ratou titorehanga ite Tinana o Te Karaiti, ara ite Hahi. Kei te haere mai te wa e kite ai ratou i to ratou hē, e hoki katoa mai ai hoki ki te wahi tika.

TE PIHOPATANGA MAORI.

Ko te kaupapa nui i whakahaerea ai nga tikanga whakatu ite Pihopatanga Maori, ko te ripoata a nga minita Maori ite hui ki Rotorua. Ko etahi kupu i roto i taua ripoata e penei ana te takoto: "*He mea tika kia whakaaturia ki tenei hui te whakaaro o te iwi Maori hei Maori ano te pihopa mo ratou, otira i runga i nga uauatanga e kitea iho ana e matou mo tenei turanga ite timatanga atu nei, kahore o matou whai nui ite whakaaro o te iwi, engari ka whakaae tonu matou ahakoa he Maori he Pakeha ranei taua tangata.*"

Na runga i tenei tangi o taua ripoata i kaha ai te komihana ki te hanga ite pire whakatu ite pihopatanga. Na reira ano hoki i whakapaua ai o matou kaha katoa ki te paahi i taua pire ite Hinota Topu i tu ki Poneke, a he mea tuturu tenei i paahitia taua pire i runga i to matou whakaaro hei pakeha te pihopa tuatahi.

Kati i muri o te paahitanga o te pire, ka hui nga pihopa me nga mangai o te iwi Maori, ki te whiriwhiri i te pihopa tuatahi mo Aotearoa. Na Ngata i whakapuaki mai kia matou te whakaaro kua oti ia ratou, hei Maori te pihopa, kauaka rawa te pakeha. Ki toku whakaaro e tino takahi ana tenei ite ripoata a nga minita ite hui ki Rotorua, koia ra hoki te kaupapa o tenei mea katoa.

Mehemea e kite iho ana ahau tera tetahi minita Maori e taea e ia tenei turanga, maku tonu ia e whakatu. Otira kia mahara koutou, ehara ite mea ka mutu ano nga mahi ma te pihopa nei he kauwhau. he whakapa ranei, engari ka riro mana e whakahaere nga mahi katoa o tona pihopatanga. Ko ahau kei te mohio ki ona hōhonutanga ki ona taumahatanga, a i tenei wa nei kahore he tangata o koutou e taea ai enei mea katoa. Ko taku whakaaro kia riro ia koutou etahi turanga

nunui i roto i te Hahi, kia ata akona ai koutou ki ona whakahaere katoa, hei mea ano hoki e riro mai ai tenei turanga ia koutou a tona wa.

Na reira mehemeca e kore e kotahi o tatou whakaaro mo runga i tenei putake, ko taku hiahia kia mukua rawa atu te pire whakatu i te pihopatanga i roto i nga kenana o te Hahi. Otira e tumanako ana ahau tera e kotahi o tatou whakaaro katoa. i runga ano i to tatou hiahia kia haere whakamua te Hahi Maori ki te hohonutanga o nga whakahaere o te whakapono.

HE MOTINI MO TE PIHOPA MO AOTEAROA.

I muri i te whai-korero a te Atipihopa, ka whakaatu ia i tona whakaaro kia riro ma nga Maori anake e korero i waenganui i a ratou o ratou whakaaro mo te pihopatanga Maori, me wehe atu ratou nga pakeha. Na reira i to ratou wehenga atu, ka whakahaerea tenei take, ko te Rev. Keina Poata te tiamana o te hui. Whakarapopototia ana kia toru ano nga putake hei whiri-whiri ma te hui: ara, (1) hei Maori te pihopa, (2) hei pakeha, (3) hei kore noaiho.

Tino nui te whiriwhiri a nga mema katoa mo enei putake e toru. Kahore i whaia-nuitia te putake tuatahi i runga ano i nga whakamarama a te Atipihopa i roto i taua whai-korero. Kotahi tonu te whakaaro o te katoa ko te hopu i te pihopatanga Maori kua homai nei ki te iwi Maori hei taonga tuturu. E rua rawa nohoanga o te hui ka tatu te motini hei kokiri ki te hinota katoa. I te ata o te ra tuarua ka kokiritia te motini ki roto ki te hinota, a paahitia ana. Ko taua motini e penei ana: "Ko te whakaaro o tenei hinota ko te pihopa tuatahi mo te Pihopatanga o Aotearoa, hei Pakeha-Maori."

"Ko te whakamarama o te "Pakeha-Maori," he Pakeha mohio ki te reo Maori, ki nga tikanga Maori.

TE KAWANA-TIANARA I TE AUTE.

KO te Hatarei te 27 o nga ra o Maehe nei ka tae mai te Kawana-tianara me tona hoa wahine ki Te Aute. Ko te haere mai nei, he whakatakoto i te kohatu o te kokonga o nga whare hei whakaoti i te kareti katoa. Kua oti noatu nga ruuma moe, nga karaihe ruuma, me te whare-kai. Ko te wahi e toe ana ko te Assembly Hall me etahi o nga ruuma mo nga karaihe.

No tenei ra, ka hui mai te Pihopa o Waiapu me nga Minita pakeha Maori, me nga tangata whakaaro ki Te Aute, pakeha, Maori. Na te Pihopa i whakahaere te karakia. I waenganui o te karakia, ka whakatakotoria e te Kawana-tianara nga kohatu e rua, kotahi he reo Ingarihi, ko tetahi he reo Mori. Ko nga tuhituhi enei kei runga i ana kohatu:—

INSCRIPTIONS ON THE STONES.

Hei tohu whakawhetai ki te Atua
 mo ana manaaki i tenei kareti
 me te whirinaki ki nga mahi tohu
 a to tatou Matua i te rangi
 ka whakatakotoria tenei kohatu
 e Tianara Sir Charles Fergusson, Baronet,
 e te Kawana-tianara o Niu Tirenj.
 I te 27 o nga ra o Maehe, 1926.

With thankfulness to Almighty God
 for the many blessings He has vouchsafed
 to this College in the past,
 and with trust in His Fatherly guidance
 and protection in the future,
 this stone is laid by His Excellency
 General Sir Charles Fergusson, Baronet,
 Governor-General of New Zealand.
 March 27th, 1926.

WHAI-KORERO A TE KAWANA-TIANARA.

He nui taku koa mo toku waimarie ki tenei mahi nui i tenei ra. ko aku kupu ki a koutou ki ngatamariki o Te Aute, ahakoa pakeha, ahakoa Maori. Kia kaha ki te hapai i te ingoa pai o to koutou kura. Kaua hei mahara ki a koe ake e ia tamaiti, engari kia mahara ki to iwi nui tonu. Rapua te ora mo te iwi nui tonu. Tamariki o te iwi Maori, kaua hei wareware ki nga korero a o koutou matua, e whakaatu nei mo to koutou marama, mo to koutou toa, me te maia ki te kau mai i nga moana. Kia mau hoki nga tamariki pakeha ki nga kaupapa, i nui ai te Ingarahi kia kaha ki te manaaki i to koutou Tominiona. Kia kaha ki te rapu i te maramatanga hei whakapiki i to koutou iwi Maori. Tera atu te roanga me te pai hoki o nga korero a te Kawana-tianara.

Ka mutu te karakia, ka tu atu a Mr. Russell, te tiamana o te Poari o Te Aute, ka mihi ki te Kawana-tianara, me nga kupu e tika ana ki nga tamariki o te Kareti.

I muri i a ia ka tu atu a Hori Tupaea. Ko etahi enei o ana kupu:—"Kei te mihi atu ahau ki a koe e te Kawana-tianara, mou ka tae mai nei ki te whakatakoto i enei kohatu. Ko te wawata nui, kia pera hoki te ahua o to whakatakoto i tenei kohatu, me te kohatu i te moemoea a Hakopa. Kia kite hoki a matou tamariki i te maramatanga o te Atua e piki atu ana, e heke iho ana hei manaakitanga mo te iwi Maori. Ki a au nei, ko te pa whakaora tenei o te iwi Maori, ko Te Aute Kareti.

Ko te hawhe tonu o nga whenua i tapaea nei hei oranga mo Te Aute Kareti, na toku tipuna na Te Hapuku i tuku."

I konci ka huri iho nga mihi a Hori Tupaea ki nga tamariki o te Kareti. "Kia mau ki to koutou Maoritanga. Ahakoa pe-

hea te nui o nga taitara e riro mai i a koutou i runga i nga huarahi o te matauranga, kia mahara, ko o koutou toto he Maori tonu. Kia nui te aroha ki o koutou toto Maori. Aku tamariki, aku mokopuna, kia kaha. Hapainga tikatia e koutou te ingoa pai o Te Aute."

No muri i a ia ko Apirana Ngata. Ka mihi ki te Kawana-tianara, me tona hoa, he te Poari o Te Aute, me nga tamariki o te kura, katahi ka huri te nuinga o ana mihi ki nga tamariki tawhito o Te Aute. I whakaatu ia, ko te whare hui o te Kareti, ka hanga Maoritia a roto, ara nga heke, nga tui, me nga whakairo. Ma te Tai-rawhiti e peita nga heke, ma ratou ano hoki e mahi nga tukutuku. Ko nga whakairo me tuku ma Te Arawa. Ka inoi ia ki nga tamariki tawhito o Te Aute, ki nga rau tamariki o ia wahi o te motu, kia whai-whakaaro mai ki tenei mahi. Ko tona hiahia, kia rima pauna ma ia tamati tawhito, hei tuku mai ma tena ma tena hei aroha ki to ratou kura, kia waiho ai ma taua moni e whakarite nga raruraru e pa ana ki nga mahi whakairo.

TE AUTE KARETI ME HUKARERE KURA.

I ROTO i nga whakahaere o te hui i tu ki Tikitiki, Waiapu, i puta nga korero mo Te Aute me Hukarere.

Ko te whakaaro nui o te hui e penei ana:—Kanui te pai o nga whakahaere o Te Aute, te taha ki nga matauranga me te taha ki nga mahi ahu-whenua. Katahi ano ka penei rawa te toko maha o nga tamariki e paahi ana i te "matric" na enei tau i noho mai ai a Mr. Loten, hei tumuaki. I whakaatu a Atirikona Himikini, hei tohu mo te pai o nga akoranga mo te taha ahu-whenua, kua whakaaetia e te Hawkesbury Agricultural College o Ahitereria nga kaupapa ako ki nga mahi paamu o Te Aute. Mehemea kua paahi atu te tamaiti i Te Aute mo nga mahi ahuwhenua, kotahi te tau ka whakakorea ina tae ki Hawkesbury Kareti. He honore nui tonu tenei mo Te Aute.

Mo te taha ki Hukarere, he nui tonu nga kimi haere a te Hui i etahi huarahi e rite ai te tipu o nga mahi o Hukarere ki nga ahuatanga o Te Aute. Ko te whakaaro nui o te Hui e penei ana: kaore ano a Hukarere i whiti mai ki te ao hou. Ko nga tikanga, me nga whakahaere kei nga ahuatanga ano o mua. Otira no te tirotirohanga i etahi o nga huarahi hei painga mo Hukarere, ka uaua hoki te kitea.

I te tuunga mai o Atirikona Himikini te hekeretari o te Poari o aua kura, ki te whakamarama i nga ahuatanga o Hukarere, ka whakaatu ia i nga rereketanga o Hukarere i te Aute. I Te Aute kia paahi rawa te tamaiti i te ono o nga turanga ka uru ai ki reira. I Hukarere, whakaaetia ai nga tamariki kua paahi i nga turanga o raro iho. Mehemea ka hiahia te iwi Maori kia penei a Hukarere me Te Aute, ara ko nga tamariki

kua paahi i te ono, piki atu nga mea hei tae ki reira, pai tonu, a ma te pera ka tae atu ai ki te Matriculation.

Otira he tokomaha tonu nga matua e ki ana ko to ratou hiahia kia tukuna atu nga tamariki i te mea e pakupaku tonu ana, e ngawari ana te hinengaro. Ko tewhea o enei hei whakaae? Kaore e taea te whakanoho tahi o nga tamariki pakupaku me nga mea pakeke, ka nui rawa hoki nga karaihe, ka tokomaha rawa nga kai-whakaako, a ka pau te nuinga o te oranga o te kura hei whangai i nga kai-whakaako.

Kaati, no matou ka hoki mai nei, ka timata ano te whiriwhiri a nga mana whakahaere i aua kura ki te huarahi e pai rawa ai a Hukarere. Kaore ano kia tatu. Kaati tonu mo tenei wa, i te mea ka rongu mai koutou nga tangata i tae ki te Hui i Tikitiki, kaore a koutou take i te waiho kia moe ana.

Mehemea ki te waimarie tatou ki to tatou pihopatanga mo te iwi Maori, ko tetahi o nga mahi nui ma nga kai-whakahaere o taua pihopatanga, ko te whakatakoto i nga kaupapa o te matauranga hei whakaako ma tena kura nui, ma tena kura nui, puta noa nga kura Maori o Aotearoa me Te Waipounamu.

Nga Tamariki i Paahi o Hukarere i te Tau 1925.

Ko te raranga ingoa tenei o a koutou tamariki i whiwhi ki nga paraihe i te tau ka taha nei.

Intermediate.—Jane Ormsby (presented by Miss Lydia Williams) 1. Lucy Reweti (presented by Mrs. Maclean) 2.

Class 7.—Miria Tihore (presented by Miss Williams) 1, Waina Ropiha 2.

Class 6.—Hawea Koia 1. Yila Raumoa and Annie Tangaere (presented by Mrs. Ruddock) 2, equal.

Class 5.—Emma Mohi 1, Harimate Keremete 2.

Class 4.—Maisie Boyd 1, Ernestina Sciasia 2.

Conduct.—Mary King (presented by the Bishop) 1. Hariata Grace 2.

Housework.—Oraiti Manuel 1, Roriana Haenga 2.

Neatness.—Hawea Koia 1, Kohu Ruwhiu (presented by Miss Macrae) 2.

Head Monitress.—Mary King (presented by Miss Bulstrode).

Cottage.—Ahenata Whaanga (presented by Miss Hall).

Cooking.—Seniors: May Boyd (practical), Hannah Bennett (theory). Juniors: Hawea Koia, Te Rau Manuel.

Dre-smaking.—Special prize for costume: Kura Haig (presented by Mr. Thorpe). Costumes: Kohemate Te Puni (presented by Miss Williams).

Dressmaking.—Mary King 1, Waina Ropiha (presented by Mrs. Hannah) 2, Annie Tangaere 3, Harimate Keremete 4, Maggie Hokianga 5.

Divinity.—Kura Mahue (presented by the Dean) 1, Polly Enoka (presented by Miss Willis) 2, Winnie Albert 3, Daisy Parker 4, Te Aho Martin 5.

Composition.—Seniors: Jane Ormsby (presented by Miss Greig) 1. Hemaïma Smith (presented by Miss Bulstrode) 2. Standard VI: Cathleen Somerville.

Drawing.—Seniors: Rangipaia Bristowe (presented by Miss Bulstrode) 1. Heni Mohi 2. Juniors: Tiwau Tamapo.

Sports.—Tennis Championship: Kura Haig (presented by Miss Hall): runner-up: Mary King (presented by Miss Thomas). Juniors: Kiwa Te Waaka, Rea Te Awarau.

Basket Ball.—Ella Pearce (presented by Miss Butterick).

Singing.—Mary Boyd (presented by Miss Hall).

First Aid.—Hemaïma Smith (presented by Mrs. Henry).

Writing.—Seniors: Hawea Koia (first year), Ngawiki Reedy (both presented by Miss Brabant).

Elocution.—Annie Tangaere.

Gardening.—Maggie Hokianga (presented by Miss Thomas).

Care of Chapel.—Polly Enoka.

Organist.—Kura Haig (presented by Archdeacon Simkin).

Nga Tamariki i Paahi o Te Aute Kareti.

Ko te farangi ingoa tenei o nga tamariki o te motu kua paahi kua whiwhi hoki ki a ratou paraihe.

Form VI.—Dux, Arthur Winter; Proxime accessit, William Ngata; Divinity (presented by the Bishop of Waiapu), Edward Nepia; Special Prize for English, Edward Napia; Special prize for Mathematics, Arthur Winter.

Form V.—First Prize for Proficiency: Raymond Taylor. Second Prize for Proficiency: Albert Prebble. Divinity: First Prize (Chaplain's Special), Raymond Taylor. English Reading: First prize (Chaplain's Special), Albert Prebble. Maori Reading: First Prize (Chaplain's Special), Peter Kaua. Special Prize for Science: John Grace. Special Prize for English: Raymond Taylor. Special Prize for Mathematics: Albert Prebble.

Form IV. Remove A: First Prize for Proficiency: Leonard Mackey; Second Prize for Proficiency, Moses Chesley; Third Prize for Proficiency, William Potaka. Divinity: First Prize (Chaplain's Special), Moses Chesley. Special Prize for Science: Horowai Morete.

Form IV. -Remove B: First Prize for Proficiency, Charles Cowell; Second Prize for Proficiency, Lancaster Grace. Divinity: First Prize (Chaplain's Special), Lancaster Grace. Special Prize for Science: Charles Cowell. Special Prize for Mathematics: Robert Wehipeihana.

Form IV.—First Prize for Proficiency: Robert Reremai and William Corbett (equal). Second Prize for Proficiency: Hutton Krogh. Divinity: First Prize (Archdeacon Samuel Williams' Memorial Prize), Robert Reremai. Special Prize for English: William Corbett. Special Prize for Mathematics: Hutton Krough. Special Prize for Science Book: Edwin Paku.

Special Prize for Science: Hutton Krogh. Special Prize for General Improvement: John Greening. Special Prize for Good Work: Stone Collier.

Form III. First Prize for Proficiency: Hupa Hamiora. Second Prize for Proficiency: Simon Himona. Third Prize for Proficiency: Harry Love. Divinity: First Prize (Archdeacon S. Williams' Memorial). Hupa Hamiora. Special Prize for English: Harry Love. Special Prize for Mathematics: Hupa Hamiora.

Prefects.—Special Prize presented by Ven. Archdeacon W. J. Simkin: Dan Kaa. Special Prefectorial Prize: Thomas Tibble. Special Prefectorial Prize: Ngatai Wanoa.

Sports Prizes.—Football Medal, presented by Mr. W. J. Snaddon: Ngatai Wanoa. Cricket Bat, presented by Mr. Allan Williams: Harry Love. Cricket Bat presented by Bank of New Zealand (Napier): T. R. Turei. Cricket Bat presented by Mr. W. T. Williams: Charles Chesley. Cricket Ball presented by Mr. Allan Williams: T. R. Turei.

MERE WI REPA KUA MOE.

HE nui te aroha i te taenga mai o nga waea whakaatu kua moe i te moengaroa te hoa wahine o Takuta Tutere Wi Repa. He roa te wa e kakari ana a Mere ki tona mate, a he maha nga marama e takoto ana i te hohipera i Turanga. I tae katoa nga takuta matau o Turanga ki te tiroiro i tona ahua. He maha hoki nga tapahanga i a ia. Kaati kaore rawa i taea tona mate. He uri rangatira no Rongowhakaata tenei wahine, he tuahine hoki no Kapene W. T. Pitt. He wahine humarie, ngawari, mohio ki te manaaki tangata.

Kia manawanui e te hoa o Takuta Wi Repa. Tenei kei te tangi atu o hoa o te motu ki a koe ka whakakakahuria nei ki tena taonga taratara i heke iho i o tatou tipuna. He tangata marama koe ki nga karaipiture ki nga kaupapa o to tatou whakapono. Noreira ma te Atua o nga whakamarietanga katoa, e tuku iho tona wairua whakamarama ki a koe me tou whare katoa i tenei wa.

TE HAERENGA TUARUA MAI O TE KARAITI.

(*Na Kenana Aata Wiremu.*)

HE tini nga korero pohehe e panuitia ana i tenei wa mo te hokinga mai ano o to tatou Ariki o Ihu Karaiti. No reira he mea tika rawa kia whakamaharatia tatou ki nga kupu a te Karaiti me era atu kupu o te Karaipiture kei tinihangatia etahi.

He maha āna kupu whakarite, he maha ano āna kupu mārama, mo tōna hokinga mai ki tenei ao; e taea hoki te mohio ki te tikanga o aua kupu ki te whai whakaaro te tangata ki te korero tonu i te Paipera i tenei ra, i tenei ra, me te inoi atu ki te Wairua Tapu hei tohutohu hei whakaako i a ia ki te tikanga.

E tino mārama ana, e kore a Ihu e whanau tuarua mai, e kore e hoki mai me tona tinana Maori: engari ka puta tinana mai. ko tōna tinana ia he mea Wairua, he mea korōria, a e tino kitea ia e o tatou kanohi. Ko etahi kupu e ki ana e haere puku mai ia “ano he tahae i te po.” a he tokomaha e rokohanga e Ia e moe ana—ara e moe ana te ngakau me te wairua ki roto, i nga mahi he a te ao, a te kikokiko ranei, i nga mahi ahua-reka (takaro) noa iho ranei, a e kore ratou e mohio, e kite ranei i ia ia i taua wa. E haere mai ana Ia ki te tino whakaora, ki te tango kia a Ia, i te hunga e whakapono pu ana e tatari ana ki a Ia. Ko tana mahi tuatahi tera.

E kore e mohiotia te haora, te rangi ranei; engari kia kitea nga tohu i homai e Ia e puta ana ki te ao ka mohiotia e ratau *ka Tata Ia*.

Tirohia Ruka 12. 35-40; 1 Teha 4, 14-7 me 5, 1-10; Hip. 9. 28; Whkte. 3, 3.

Ko etahi kupu e ki aua ka kitea ia e nga kanohi katoa e haere mai ana i runga i nga kapua, ak a wehi ka tangi nga iwi katoa e noho ana i te ao a taua wa.

Itemea hoki ka riro atu te hunga e tumanako ana e tatari ana ki a Ia, katahi ka mohio nga tangata e mahue ki te ao nei he tika nga kupu o te Karaipiture mo te Rā nui o te Ariki, ka mahara hoki ratou ki nga tohu i korerotia; a ka oho ake te ngakau i te moe. ka hē te manawa i te wehi ki te Rā whakawa. a ka kitea e te katoa, puta noa i te ao, te Tama a te Atua e haere mai ana (me tona hunga tapu hoki kua riro ra i a Ia) i runga i nga kapua o te rangi me tona kororia nui, ki te whakarite i te whakawa, ki te whakahaere hoki i ona tikanga tapu ki te ao. Tirohia Ma. 24, 30. 31; 2 Teha 1, 7-10; Whkite 1, 7; Mah. 1, 11.

No reira e nga hoa “kia pehea ra he tikanga ma koutou i runga i te whakahaere tapu, i te karakia me te tumanako atu, me te tākare atu ano koutou ki te taenga mai o te ra o te Atua.” (2 Pit. 3, 11, 12).

“Kia whitikiria o koutou hope, kia kā nga rama; a, te rite mo koutou hei nga tangata e tatari ana ki te ratou rangatira. Kia tatanga ra koutou: notemea e puta mai te Tama a te tangata (a Ihu) i te haora e kore ai koutou e mahara.” (Ruka 12. 35. 36, 40.)

HE MIHANA KI TE TAI RAWHITI.

ITEMEA kua whai-whakaaro te Pihopa kia tu he Mihana ki nga Pariha Maori katoa puta noa i te Pihopatanga, kua whakaare mai nga minita o etahi o nga Pariha o te Tai Rawhiti, ara o Ngatiporou, kia whakahaerea taua mahi nui, mahi tapu, ki reira a nga ra e heke iho nei.

E tono ana hoki te Kai-kauwhau, a Kenana Ata Wiremu, ki te hunga katoa e ngakan nui ana ki te karakia ki te Atua, kia puta tonu he inoi ki a ia kia manaakitia nga Mihana—kia manaakitia te Kai-kauwhau, nga minita Maori me nga tangata katoa o te pariha, kia whakaorangia hoki te hunga e paangia ana e nga mauitui.

Ka tu te Mihana tuatahi ki Tikitiki i te pariha o Waiapu a Aperira 16 ki te 26. ko Poihipi Kohere te minita.

Ka timata ki te Pariha o Hikurangi a Mei 7 ki te 17. ko Pine Tamahori te minita.

Ko te mahi nui, mahi tuatahi, o te mihana he karakia he kauwhau he whakaako i nga po katoa, hei whakaohoho i te ngakan, hei whakamohio hoki ki te oranga nui kua homai nei e te Matua i roto i tana Tama, kia whiwhi ai te tangata e whakaponu ana ki te ora mona, mo tona Wairua me tona tinana hoki. A kia tae ki nga ra whakamutunga o te Mihana ka whakahaerea he karakia whakaora, ara karakia whakapa ringaringa ki te hunga mate e marama ana, e hiahia ana hoki ki taua karakia.

Kua whakaritea e te Pihopa he karakia whakapa ringaringa, kua oti hoki te perehi ki te reo Maori. Na reira kia kaha ki te inoi a enei ra katoa mo nga Mihana. Kia u ki te whakaponu, ki te tumanako, ki te Aroha. A ma te Atua tatou katoa e manaaki.

HE INOI MO TE MIHANA.

ETE Atua kaha-rawa, i whakakitea mai tau Tama hei whakangaro i nga mahi a te rewera, hei mea i a matou hei tamariki mau, hei tangata mo te ora tonu: he inoi ta matou ki a koe kia tukua mai tau manaaki ki runga ki nga Mihana e whakahaerea ki te Pariha o Waiapu me to Hikurangi, a nga ra e heke iho nei.

Manaakitia te Kai-kauwhau. Hoatu ki a ia he kupu, he mo-

hio, he kaha e taea ai te wahi ki a ia. Ko koe anake e mohio ana ki nga mate o te tinana, me nga mate o te wairua e patu ana i au tamariki, ki nga rongoa hoki e ora ai ano ratou.

Kia puta tou aroha nui ki te hunga e pangia ana e nga mate, e nga mauiui; mau hoki ratou e whakaora ano.

Tukua nuitia iho tou Wairua Tapu hei whakaohoho i te hunga e moe ana i roto i te he; hei whakatahuri hoki i te katoa ki a koe i runga i te ngakau ripeneta, i te ngakau whakaponono, me te rongo nui ki au kupu tapu. kia whiwhi ai ia tangata ia tangata, ki te ora nui mo te tinana, mo te hinengaro, mo te wairua. Ko Ihu Karaiti hoki to matou Ariki.—*Amine.*

WHARE-KARAKIA KI TE ARIURU. HE PANUI.

E HOA tenakoe. Mahau e panui atu ki nga marae ki te rohe o Takitimu, ki te rohe o Horouta, ko te panui, mo te kawanga o te whare karakia ki Teariuru, i panuitia mo te 2nd Aperira ara mo te Paraire-pai. I tukua nga powhiri ki nga tangata mo taua ra. He raruraru o Ngatiporou mo te haere ki Rotorua, me te hui mo te Pihopa o Waikato, me te whakaingoatanga i te Pihopa Maori mo nga motu e rua mo Aotearoa me te Waipounamu, no reira ka tonoa mai e Rev. Pine Tamahori raua ko A. T. Ngata, kia nukuhia te Hui, a whakaaetia ana e te Komiti Whakahaere i te Hui o te Whare Karakia, mo te 7th MEI, 1926. A me tae mai nga tangata ki te Hui a te 6th Mei. Ka takoto te pereti i muri o te parakuihi o te 7th Mei.

Kat mutu, Heoi ano. Na to koutou hoa pononga.

—*Horomona Te Hui.*

Tokomaru Bay,
Maehe 15, 1926.